

Grad Novi Pazar
Skupština Grada Novog Pazara
Predsjedniku Skupštine

ГРАДСКА УПРАВА ЗА НЕПОКРЕТНИ И ПОКРЕТНИ
ИМУЊИСТИТЕТ - ПАЗАР, НОВИ ПАЗАР
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ИЗВОРНЕ I ПОВЕРЕНЕ
ПОСРЕДСТВО - ГРАД НОВОГ ПАЗАРА
Исправно / Прихваћено 08.06.2026

Службени Број	Службени Оглас	Службени Број	Издат Датум	Број Водоста
1		501-132/26		12h

Na osnovu člana 44. stav 1. i člana 149. Statuta Grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19), člana 44. stav 1. i člana 138. stav 1. Poslovnika Skupštine Grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19), podnosimo prijedlog DEKLARACIJE O ZABRANI GEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA, ISKOPAVANJA I RUDARENJA U ZONAMA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA VODOSNABDIJEVANJA I NA ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM I KULTURNO-HISTORIJSKIM PODRUČJIMA NA TERITORIJI GRADA NOVOG PAZARA, s prijedlogom da se shodno članu 109. Poslovnika Skupštine Grada Novog Pazara, uvrsti u dnevni red na sjednici Skupštine Grada Novog Pazara koja je zakazana za 10. 06. 2026. godine.

Odbornici Stranke pravde i pomirenja u Skupštini Grada Novog Pazara

dr. Edin Numanović, predsjednik odborničke grupe,

Semir Madžgalj, zamjenik predsjednika odborničke grupe,

Hajro Tutić, odbornik,

Jonuz Džanković, odbornik,

Sadika Džanković, odbornica,

dr. Semrija Smailović, odbornica,

Nermin Balića, odbornik,

Naima Vragić, odbornica,

Sinan Ademović, odbornik,

Hurija Fetić, odbornica,

Sead Ziljkić, odbornik,

Faruk Halilović, odbornik.

Ovlašteni predstavnik predlagača je odbornik dr. Edin Numanović

Na osnovu člana 32. stav 1. tačka 20, Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, br. 129/07, 83/14 - dr. zakon, 101/16 - dr. zakon, 47/18 i 111/21- dr zakon), člana 147. Statuta Grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19) i člana 137. Poslovnika Skupštine Grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19), Skupština Grada Novog Pazara, na sjednici održanoj 10. 06. 2026. godine, donosi

**DEKLARACIJU O ZABRANI GEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA, ISKOPAVANJA I
RUDARENJA U ZONAMA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA VODOSNABDIJEVANJA I NA
ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM I KULTURNO-HISTORIJSKIM PODRUČJIMA
NA TERITORIJI GRADA NOVOG PAZARA**

Član 1.

Skupština Grada Novog Pazara izražava duboku zabrinutost zbog intenziviranja geoloških istraživanja plemenitih i obojenih metala (zlata, bakra, srebra, cinka, olova i antimona) na teritoriji grada, posebno na obroncima planina Rogozna i Golija (lokaliteti: Zlatni kamen, Šanac, Leča, Kaludra, Kaznoviće i drugi).

Član 2.

Skupština Grada Novog Pazara, kao normativni organ lokalne samouprave, zahtijeva i sprovodi dosljednu primjenu ustavnih odredaba o pravu građana na zdravu životnu sredinu i prava na zaštitu zdravlja građana, kao i međunarodnih akata koje prihvataju sve civilizovane države – akata Ujedinjenih nacija o pravu čovjeka na zdravu životnu sredinu (Štokholmske deklaracije 1972. godine, Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju 1992. godine, Rezolucije UN o pravu čovjeka na čistu, zdravu i održivu životnu sredinu 2022. godine).

Član 3.

Skupština Grada Novog Pazara se obavezuje da, u okviru svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti u oblasti korištenja i upravljanja zemljištem, vodom i drugim prirodnim i proizvodnim resursima, neće donositi opšta i pojedinačna pravna akta, kao ni prostorne ni urbanističke planove iz nadležnosti Grada, kojima se omogućavaju ili dozvoljavaju projekti visokog rizika, a posebno geološka istraživanja, iskopavanja i rudarenje na teritoriji grada Novog Pazara.

Član 4.

Zabrana iz člana 3. ove Deklaracije posebno se odnosi na slivove rijeka u kojima se stanovništvo snabdijeva vodom, a naročito na zone sanitarne zaštite svih izvorišta pijaće vode koja snabdijevaju građane Novog Pazara, s posebnim akcentom na vrelo rijeke Raške (glavno vodoizvorište), slivove rijeka Jošanice i Trnavice, kao i seoske vodovode i izvore (poput Stankovog potoka u Trnavi), te na područja u kojima rudarske aktivnosti mogu kontaminirati autonomne seoske vode i izvorišta banjskih toplih voda.

Član 5.

Zabrana iz člana 3. ove Deklaracije obuhvata i zaštićena prirodna dobra na teritoriji grada Novog Pazara, uključujući Park prirode "Golija" i obronke planine Rogozna, čiji bi biodiverzitet bio trajno narušen, sa posebnim akcentom na katastarske opštine: Trnava, Leča, Pasji Potok, Negotinac, Brđani, Rajetiće, Lopužnje, Bare, Vojkoviće, Javor, Zlatare, Smilov Laz, Kašalj, Vučja Lokva, Grubetiće.

Član 6.

Zabrana iz člana 3. ove Deklaracije striktno se odnosi na zaštićena kulturno-historijska i vjerska područja, sa posebnim osvrtom na:

- Lokalitet pod zaštitom UNESCO-a (Stari Ras sa Sopoćanima, Đurđevi stupovi, Petrova crkva).
- Srednjovjekovnu tvrđavu Jeleč (12. vijek), historijski lokalitet od izuzetnog značaja smješten na 1262 metra nadmorske visine na planini Rogozna, koji bi rudarskim aktivnostima bio direktno ugrožen i devastiran.
- Staru Novopazarsku Banju iz 15. vijeka kao spomenik kulture sa svim zdravstvenim i turističkim potencijalima ovog lokaliteta.
- Vjerske objekte i vakufe u selima na Rogozni, poput novoizgrađenih džamija u Gornjoj Trnavi (Mi'radž džamija) i selu Brđani, džamija Kevser u Pljevljanima, Nasufova džamija u Brđanima, džamija u izgradnji u Brežđu, koje predstavljaju duhovni centar i zadužbinu (vakuf) mještana i dijaspore, a čiji bi opstanak i džemati bili ugroženi raseljavanjem usljed otvaranja rudnika.

Član 7.

Ovom Deklaracijom obavezuje se Skupština Grada Novog Pazara, Gradsko vijeće, Gradonačelnik, kao i svaki aktuelni i budući odbornik, da u okviru svojih nadležnosti neće donositi pravna akta, prostorne i urbanističke planove kojima se omogućavaju, olakšavaju ili dozvoljavaju projekti visokog rizika po životnu sredinu, zdravlje ljudi i kulturno-vjersko naslijeđe, a koji uključuju geološka istraživanja i eksploataciju ruda.

Član 8.

Skupština Grada Novog Pazara se obavezuje da, u slučaju da Vlada Republike Srbije, nadležno ministarstvo ili bilo koji drugi predstavnik vlasti, politička stranka, grupa građana ili investitor dostavi prijedlog akta kojim bi se omogućili ovakvi projekti visokog rizika na teritoriji Novog Pazara, o takvim prijedlozima neće glasati ili će pokrenuti inicijativu za raspisivanje lokalnog referenduma, kako bi se građani Novog Pazara direktno izjasnili da li su za ili protiv geoloških istraživanja i otvaranja rudnika na svojoj teritoriji.

Član 9.

Skupština Grada Novog Pazara pruža punu podršku mještanima sela na Rogozni (Trnava, Brđani, Pljevljani, Leča, Rajetiće, Negotinac, Vučja Lokva i druga), kao i svim građanima i ekološkim udruženjima koji se bore za očuvanje zdrave pijaće vode, čistog vazduha i nezagađenog zemljišta. Zdravlje naše djece, naša voda i naša zemlja nemaju cijenu i ne mogu biti predmet korporativnog profita.

Član 10.

Ova Deklaracija stupa na snagu danom donošenja i biće objavljena u "Službenom listu grada Novog Pazara".

Broj:

U Novom Pazaru, 10. 06. 2026. godine

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u odredbama:

- člana 32. stav 1. tačka 20, Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, br. 129/07, 83/14 - dr. zakon, 101/16 - dr. zakon, 47/18 i 111/21- dr. zakon);
- člana 147. Statuta Grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19);
- člana 137. Poslovnika Skupštine Grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19).

Razlozi za donošenje Deklaracije:

Posljednjih godina svjedoci smo izdavanja više dozvola za geološka istraživanja stranim i domaćim kompanijama (poput "Strickland Metals"/"Zlatna reka", "Tera Balkanika" i drugi) na teritoriji Novog Pazara. Istraživanja se vrše u neposrednoj blizini ključnih vodoizvorišta i naseljenih mjesta.

Iskustva iz drugih dijelova zemlje i svijeta pokazuju da rudarenje zlata i bakra, posebno u blizini vodenih tokova i kraških terena, nosi ogroman rizik od trajnog zagađenja podzemnih i površinskih voda teškim metalima i opasnim hemikalijama. Vrelo rijeke Raške, kao žila kucavica našeg grada, ne smije biti dovedeno u opasnost. Mještani sela Trnava već su suočeni sa ugrožavanjem svojih lokalnih izvorišta (Stankov potok) zbog bušotina.

Pored ekološke katastrofe, otvaranje rudnika bi trajno narušilo prirodni pejzaž planina Rogozne i Golije. Posebno ističemo ugroženost srednjovjekovnog grada Jeleča, historijskog bisera iz 12. vijeka na Rogozni, koji je već prepušten zubu vremena, a rudarske aktivnosti bi ga potpuno uništile.

Također, na ovim prostorima živi vrijedan i pobožan narod koji je svojim sredstvima i uz pomoć dijaspore podigao vjerske objekte, poput Mi'radž džamije u Gornjoj Trnavi (otvorene 2019. godine) i džamije u selu Brđani (otvorene 2022. godine). Otvaranje rudnika bi neminovno dovelo do raseljavanja ovih sela, gašenja džemata i uništavanja ovih trajnih dobara (vakufa).

Rudarenje predstavlja kompleksan industrijski proces, koji obuhvata eksploataciono polje, proces prerade, odnosno proizvodnje rude, kao i upravljanje rudničkim otpadom, uključujući deponije jalovine, pri čemu svaki rudnik ima ograničen vremenski vijek eksploatacije, dok posljedice njegovog djelovanja mogu biti dugotrajne ili trajne. Tokom eksploatacije dolazi do formiranja rudničkih voda u

okviru rudničkog tijela, koje mogu sadržati različite zagađujuće materije. Zagađenje podzemnih voda na teritoriji grada Novog Pazara, uključujući pomenute rudničke i druge vode, nastale geološkim istraživanjima i eksploatacijom mineralnih resursa, može se, usled njihove migracione prirode, širiti kroz hidrogeološke sisteme i preko sliva rijeke Ibar, čime dolazi do njihove neposredne ili posredne povezanosti sa rijekom Raškom i drugim vodotokovima na teritoriji grada, kao i sa termomineralnim izvorima ovog područja.

Istovremeno, takvi procesi mogu izazvati dugoročne, kumulativne i potencijalno nepovratne posljedice po očuvanje termomineralnih izvora, kao i po razvoj i održivost banjskog turizma i funkciju lječilišta na teritoriji grada Novog Pazara, kao i negativnih posljedica po zdravlje ljudi.

Poseban i dugoročan rizik predstavlja deponovanje rudničkog otpada, odnosno jalovine, koja ostaje kao trajni depozit u prostoru i može predstavljati kontinuirani izvor zagađenja. Ovakve deponije mogu dovesti do kontaminacije zemljišta, voda i cjelokupnog ekosistema, kao i do narušavanja biodiverziteta i ekološke ravnoteže.

Stranka pravde i pomirenja (SPP) smatra da je interes građana, njihovo zdravlje, pravo na čistu vodu i očuvanje vjerskog i kulturnog identiteta iznad svakog profita. Vodeći se primjerom Skupštine Grada Niša, koja je nedavno usvojila sličnu avangardnu odluku, predlažemo usvajanje ove Deklaracije kako bismo moralno i institucionalno obavezali sve donosioce odluka da zaštite Novi Pazar od ekološke i demografske degradacije.

Pozivamo sve odbornike, bez obzira na političku pripadnost, da pokažu jedinstvo u odbrani našeg grada i podrže ovu Deklaraciju.

Cilj ove odluke je trenutna i trajna zaštita zona sanitarne zaštite izvorišta vodosnabdijevanja, slivova rijeka Raške, Jošanice, Trnavice, Ljudske, Deževe, seoskih voda, autonomnih izvora, zaštićenih prirodnih i kulturno-historijskih područja grada Novog Pazara od svih geoloških istraživanja, iskopavanja i rudarenja koja na bilo koji način mogu ugroziti pomenute resurse. Pružanje podrške mještanima naselja i sela na Rogozni (Trnava, Brđani, Pljevljani, Leča, Rajetiće, Negotinac, Vučja Lokva i druga), kao i svim građanima i ekološkim udruženjima koji se bore za očuvanje zdrave pijaće vode, čistog vazduha i nezagađenog zemljišta.

Objašnjenje pojedinačnih rješenja propisanih ovom odlukom:

Član 1: Skupština Grada Novog Pazara, kao najviši predstavnički organ, ovim članom izražava zabrinutost zbog intenziviranja geoloških istraživanja plemenitih i obojenih metala na teritoriji grada, posebno na obroncima planina Rogozna i Golija, čime pokazuje punu odgovornost i brigu za oblasti upravljanja gradom iz svoje nadležnosti.

Član 2: Skupština Grada Novog Pazara, kao normativni organ, sprovodi dosljednu primjenu ustavnih odredaba kao i međunarodnih akata o pravu čovjeka na čistu, zdravu i održivu životnu sredinu.

Član 3: Skupština Grada Novog Pazara se obavezuje da, u okviru svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti, neće donositi opšta i pojedinačna pravna akta, kao ni prostorne ni urbanističke planove iz nadležnosti Grada, kojima se omogućavaju ili dozvoljavaju projekti visokog rizika, čime se stvara osnov za trajno opredjeljenje i preventivno djelovanje na sve potencijalne buduće slične projekte.

Član 4: Ovim članom precizira se zabrana iz prethodnog člana na slivove rijeka u kojima se stanovništvo snabdijeva vodom, naročito zone sanitarne zaštite svih izvorišta pijaće vode koja snabdijevaju građane Novog Pazara, kao i seoske vodovode i područja u kojima rudarske aktivnosti mogu kontaminirati autonomne seoske vode i izvorišta banjskih toplih voda.

Član 5: Zabrana iz člana 3. ovim članom obuvata zaštićena i druga prirodna područja od značaja za Grad Novi Pazar, posebno Park prirode Golija i obronke planine Rogozna.

Član 6: Zabrana iz člana 3. ove Deklaracije obuhvata zaštićena kulturno-historijska i vjerska područja, sa posebnim osvrtom na: Lokalitete pod zaštitom UNESCO-a, Srednjovjekovnu tvrđavu Jeleč, Staru Novopazarsku Banju, vjerske objekte i vakufe u selima na Rogozni.

Član 7: Obavezuje pojedinačne organe Grada kao i odbornike , da u okviru svojih nadležnosti neće donositi pravna akta, prostorne i urbanističke planove kojima se omogućavaju, olakšavaju ili dozvoljavaju projekti visokog rizika po životnu sredinu, zdravlje ljudi i kulturno-vjersko naslijeđe, a koji uključuju geološka istraživanja i eksploataciju ruda.

Član 8: U okolnostima u kojima bi Vlada Republike Srbije, nadležno ministarstvo ili bilo koji drugi predstavnik vlasti, politička stranka, grupa građana ili investitor dostavio prijedlog akta kojim bi se omogućili projekti visokog rizika na teritoriji Novog Pazara, o takvim prijedlozima neće glasati ili će pokrenuti inicijativu za raspisivanje lokalnog referenduma, kako bi se građani Novog Pazara direktno izjasnili da li su za ili protiv geoloških istraživanja i otvaranja rudnika na svojoj teritoriji.

Član 9: Pružanjem podrške mještanima sela na Rogozni, građanima i ekološkim aktivistima daje se osjećaj brige i sigurnosti našim građanima te vraća povjerenje u institucije Grada.

Finansijska sredstva za sprovođenje ove odluke obezbijedit će se u budžetu Grada Novog Pazara.